

II

Za předjarních nocí, divokých a rozlehlých, pokrytých obrovitým nebem, ještě syrovým a bez vůní, vedoucích po cestách necestách i vzdušných lánech do hvězdných bezcestí – brával mě otec s sebou na večeri do malé zahradní restaurace, uzavřené mezi zadními stěnami posledních domů náměstí.

Kráčeli jsme v mokrém světle luceren, pozvánějících v závanech větru, napříč přes velkou vzklenulou rozlohu náměstí, osaměli, zavalení nesmírností vzdušných labyrintů, ztracení a dezorientovaní v prázdných prostorách atmosféry. Otec zvedal k nebi obličej zalitý mizivým přisvitem a s hořkou obavou pohlížel na hvězdný štěrk, poházený po mělčinách široce rozvětvených a rozlitých proudů. Jejich nepravidelné a nespočetné spousty se ještě neseskupovaly v žádné konstelace, žádné podoby ještě nepřevládaly v těch širých a jalových rozlivech. Smutek hvězdných pustin ležel nad městem jako břemeno, uspodu lucerny protkávaly noc stužkami paprsků a lhostejně na nich zadrhovaly uzel za uzlem. Pod těmi lucernami se chodci zastavovali po dvou po třech v kruhu záře, která kolem nich vytvářela letmý přelud pokoje osvětleného stolní lampou – vprostřed lhostejné, nehostinné noci, rozpadající se nahore na nepravidelná prostranství, na divoké vzdušné krajiny, cárovitě oškubané údery větru, žalostné a ničící. Rozmluvě se nedařilo, usmívali se, skrývajíce oči v hlubokém stínu klobouku a naslouchajíce zamyšleně vzdálenému šumění hvězd, kterým prostory této noci kynuly jako těsto.

V zahradní restauraci byly cesty vysypány štěrkem. Dvě lucerny na sloupech zamyšleně syčely. Muži v černých kajzrrocích seděli po dvou po třech, přihrbeni nad bíle prostřenými stolky, bezmyšlenkovitě zahleděni do lesklých talířů. Seděli a v duchu počítali jednotlivé tahy na velké černé šachovnici nebe, viděli v duchu přeskakovat mezi hvězdami koně i ztracené figury a konstelace, okamžitě zaujímající jejich místa.

Hudebníci na pódiu smáčeli kníry v püllitrech hořkého piva, tupě mlčeli, zahleděni sami do sebe. Jejich nástroje, housle a violoncella ušlechtilých obrysů, ležely pohozeny stranou pod nezvučně šumícím lijákem hvězd. Občas je brali do rukou a ladili na sténavý tón svých hrudí, který s odkašláváním zkoušeli vyloudit. Potom nástroje znovu odkládali, jako by byly ještě nedozrálé a neúměrné té noci, která lhostejně plynula dál. Tehdy v tichu a odlivu myšlenek, za tichého řinčení vidliček a nožů nad bíle prostřenými stoly, vstávaly náhle samy od sebe housle, před chvilkou ještě tak fňukavé a nejisté, ale teď předčasně dospělé a plnoleté, výmluvné, štíhlé, s útlým pasem, a podávaly hlášení o svém zplnomocnění, ujímaly se na chvíli odročeného lidského sporu a vedly dál ten prohraný proces před lhostejným tribunálem hvězd, mezi nimiž se rýsovaly vodotiskové vlnovky a profily nástrojů, nedokončené houslové i basové klíče, lyry i labutě, imitátorský, bezmyšlenkovitý komentář hvězd in margine hudby.

Pan fotograf, který na nás už hezkou chvíli vrhal od sousedního stolu spiklenecké pohledy, si k nám konečně přisedl a přenesl svoji sklenici piva z jednoho stolu na druhý. Mnohoznačně se